Maa- ja metsätalousvaliokunta

Eduskunta

Viite HE 83/2018 vp

Asiantuntijakuuleminen

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta

Luonnonvarakeskuksen kirjallinen esitys

Alla esitetään Luonnonvarakeskuksen (Luke) esityksestä antaman lausunnon ja tämän esityksen pääkohdat tutkimuslaitoksen toimialaan liittyen.

Metsästyslakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että naakka lisättäisiin metsästyslakiin rauhoittamattomaksi lajiksi. Tällä pyrittäisiin rajoittamaan kannan kasvusta johtuvia vahinkoja ja haittoja. Vahinkojen korvaamisesta samalla luovuttaisiin. Esitys lähtee siitä, että lajin suojelusta voidaan poiketa, jos elinympäristölle ja elinkeinonharjoitukselle koituva haitta on vakava eikä muuta tyydyttävää ratkaisua ole. Esitykseen ei tehty muutoksia saatujen lausuntojen pohjalta.

Luonnonvarakeskuksen käsityksen mukaan naakan aiheuttamat vahingot voidaan ratkaista tai tehdä siedettäviksi vaikuttamalla ravinnontarjontaan (myös kaatopaikat), pesintämahdollisuuksiin (rakennusten ja esim. voimajohtopylväiden aukkojen sulkeminen) sekä karkotus- ja suojauskeinojen kehittämisellä. Myös joustava ja nopea poikkeuslupakäytäntö voisi olla ratkaisu ongelmatilanteissa. Naakan siirtäminen vaille lain suojaa on tässä vaiheessa äärevä keino. Lakimuutos voisi vähentää mielenkiintoa kehittää vaihtoehtoisia keinoja ongelman ratkaisuun. Tutkimustietoa naakan ja ihmisen yhteiselosta on, mutta tähän olisi syytä panostaa enemmän.

Suurin osa vahingoista syntyy ajankohtana, jolloin naakkapoikueet ovat lähteneet liikkeelle ja lakimuutosta on perusteltu erityisesti paalivahingoilla. Koska rauhoittamattomillakin lajeilla on lisääntymisaikainen suoja, näiden vähentämiseksi tarvitaan joka tapauksessa poikkeuslupia eli nykytila ei muutu, paitsi että vahinkojen korvaamisesta luovuttaisiin. Tärkeää on huomata, että vahinkoja syntyy suppealla alueella naakan koko levinneisyysaluetta ajatellen.

Lisääntymiskauden ulkopuolella naakkojen tappamisella ei välttämättä vaikuteta lajin kantaan paitsi jos se voitaisiin toteuttaa suurten yksilömäärien poistamisena, mikä ei olisi kuitenkaan suhteessa vahinkojen pistemäisyyteen. Tällaista lisäksi vaikeuttaa se, että asutuilla alueilla ja rakennusten läheisyydessä lajin ampuminen ei ole mahdollista. Lakimuutos toisi kuitenkin mukanaan ei-toivottuja piirteitä, mm. sen että naakkoja tapettaisiin niilläkin alueilla, missä se ei aiheuta vahinkoja. Tämä ei edesauttaisi metsästyksen hyväksyttävyyttä yleensä.

Pekka Helle, erikoistutkija
Luonnonvarakeskus